

Het heiligenboek

Thorlac en Oswald *Tom Zwaenepoel*

Tot de grote familie heiligen van de rooms-katholieke Kerk behoren heel wat bisschoppen, onder wie Thorlac en Oswald. Beiden zijn in het Nederlandstalige gebied vrij onbekend.

Thorlac Thorhallsson wordt geboren in het jaar 1133 in het zuiden van IJsland. Zijn ouders zijn arme, eenvoudige mensen. Zij krijgen drie kinderen: twee dochters en Thorlac. De familie kent heel wat tegenslag. Als Thorlac nog kind is, verliezen zijn ouders de boerderij en het gezin valt uiteen. Al op vijftienjarige leeftijd wordt de jongen diaken en voor zijn twintigste verjaardag wordt hij tot priester gewijd. Hij wordt aangesteld in een parochie waar hij met een groot verantwoordelijkheidsgevoel zijn plicht vervult. Thorlac is zuinig en zo kan hij geld opzijleggen voor zijn latere studie in het buitenland. Hij vertrekt naar Parijs, waar hij zes jaar studeert. Vervolgens reist hij voor zijn studies naar Lincoln in Engeland.

Na zijn terugkeer in IJsland wordt hij augustijner koorheer in het pas gestichte klooster Thykkvibaer in het zuidoosten van Reykjavik. Daar zorgt hij voor zijn moeder en zussen. Zes jaar later verkiezen de monniken hem tot prior en later tot abt in het klooster (1172). In het

jaar 1178 wordt hij benoemd tot bisschop van Skálholt en in die hoedanigheid sticht hij een vrouwenklooster in Thykkvibaer, het eerste in IJsland. Thorlac is ook de abt die het klooster inricht volgens de regels van de heilige Augustinus.

Thorlac werkt hard aan orde en tucht in het hele land. Vooral het kerkelijke huwelijk krijgt een belangrijke plaats en hij bestrijdt het huwelijk van priesters, waardoor hij aanzien verwerft bij de hele bevolking. Zelfs in Noorwegen wordt hij in 1178 tot bisschop gekozen.

Op 23 december 1193, vijftien jaar na zijn bisschopswijding, sterft Thorlac op zestigjarige leeftijd. Meteen na zijn dood wordt hij als heilige vereerd. In 1198 wordt hij door de lokale bisschop verheven tot de eer van het altaar. De Poolse paus Johannes-Paulus II roept Thorlac op 14 januari 1984 uit tot nationale beschermheilige van IJsland.

Oswald wordt geboren in de tiende eeuw. Hij stamt uit een Deens adellijk geslacht. Hij wordt door zijn neef, die aartsbisschop van Canterbury is, opgevoed in het christelijke geloof. Zo leert hij de basisprincipes van het katholicisme kennen. Hij vertrekt naar Frankrijk en treedt in het beroemde klooster van Fleury

sur Loire in, waar hij leeft volgens de regels van de heilige Benedictus van Nursia. In 959 ontvangt hij zijn priesterwijding en in datzelfde jaar keert hij terug naar Engeland. In het jaar 961 wordt hij tot bisschop van Worcester gewijd. In die hoedanigheid sticht hij het klooster Ramsey. In het jaar 972 wordt hij aartsbisschop van York. In de bestaande abdijen voert hij de regel van de heilige Benedictus in. Hij besteedt veel tijd en zorg aan de plaatselijke armen en noodlijdenden.

Oswald, die meerdere kloosters met dezelfde orderegels sticht, heeft de gewoonte om dagelijks de voeten van twaalf armen te wassen en met hen aan tafel te gaan. Met dat gebaar herinnert hij aan zijn grote voorbeeld, Jezus Christus, die voor zijn kruisweg en kruisdood met zijn leerlingen voor het laatst aan tafel zat, het brood nam, brak en deelde met zijn vrienden. Het brood breken is het gebaar van de huisvader die bezorgd is voor de zijnen en hen geeft wat zij nodig hebben om te leven. Maar, zo zegt paus Benedictus, het is ook „het gebaar van de gastvrijheid waardoor de vreemdeling, de gast in het gezin opgenomen wordt en in het gezinsleven wordt betrokken” (9 april 2009). Met anderen delen, is niets anders dan zich ver-

enigen. Door te delen, ontstaat gemeenschap en dat is de reden waarom Oswald erop staat dagelijks twaalf armen uit te nodigen en met hen kostbare tijd door te brengen.

Het zal geen toeval zijn dat Oswald tijdens de vasten sterft, terwijl hij de voeten van de armen wast (992). Vele monniken die door hem waren opgeleid, vertellen zijn gedachten door en droegen zo bij aan de kerstening van Scandinavië.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

26 juli, 9.30 uur, Braambos op VRT één (Herhaling omstreeks 23.30 uur op Canvas). Tweede aflevering van de vierdelige serie *Antwerpen Warm Noord* over het onthaal Sint-Antonius in de federatie Antwerpen Noord voor behoeftigen van alle nationaliteiten. Vervolgens de tweede aflevering van de vierdelige serie *Bodar in het Heilig Land*. Vandaag staat de eerste helft van Jezus' openbare leven centraal. Hij wint aanhang door prediking en wonderen. Hoogtepunt in deze aflevering is een tocht over het Meer van Galilea.

9 augustus, 9.30 uur, Braambos op VRT één (Herhaling omstreeks 23.30 uur op Canvas). Derde aflevering van *Antwerpen Warm Noord* en derde aflevering van *Bodar in het Heilig Land*, met als centrale thema de Goede Week. Antoine Bodar neemt de kijker mee naar de drukst bezochte heilige plaatsen in het christendom, allen in Jeruzalem: de Olijfberg, de zaal van het Laatste Avondmaal, de Via Dolorosa en de Heilig-Grafkerk.

De vrome kudde

Liefde is Ingezonden door Pierre Mertens

Een echtpaar dat vijftig jaar gehuwd is, nodigt de burens uit voor een etentje. Telkens hij iets tegen zijn vrouw zegt, begint dat met, lieveling, schat, duifje, honnepon, enzovoorts.

Zodra de mannen even onder elkaar zijn, zegt de buurman vertederd:

– Zo schattig! Na al die jaren nog zo'n lieve woorden gebruiken voor je vrouw.

Zegt de man:

– Schattig? Ik kan al meer dan tien jaar niet meer op haar naam komen!

Liefde is Ingezonden door Achiel Magnery

Een koppel heeft ruzie gehad. De vrouw belt haar moeder en zegt:

– We hadden weer ruzie gehad, maar ditmaal is het genoeg. Ik kom weer bij jou wonen.

Antwoordt de moeder:

– Nee, schat, hij moet boeten voor zijn fouten. Ik kom bij jou wonen.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

volgens de regel	oplopende helling	bordspel	waakzaam	plaats in Duitsland
sportman	telwoord	zat	zaam	bijwoord
6				
werkelijk			5	grond om boerderij
allrisk-verzekering			toets-instrument	de een de ander
Griekse wijsgeer	ingewijde	najaars-bloem		2
7		dierlijk vet	titaan	luitenant
gelijkwaardig			1	een zekere
onheils-godin		sterke-drink		aarts-bisschop
8				
selderie	4		geest-drift	
hooi-afval		smal stuk hout	3	9
				zangnoot

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

© De Puzzelaar

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **BOTERSAUS**

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---